

Temanotat

Nigeria: Boko Haram

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: landinfo@landinfo.no

www.landinfo.no

Temanotat **Nigeria: Boko Haram**

SUMMARY

Since July 2009, terrorist attacks committed by the sect Boko Haram in Nigeria have received international attention. Boko Haram has its origins in radical salafi-islamist groups in Nigeria's north-east, and has perpetrated a large number of terrorist attacks since 2009. The targets for such attacks are primarily Nigerian security forces in the north-east, but ordinary northerners and migrants from southern Nigeria living in the north have also been victims of targeted attacks. The bombing of the UN headquarters in Abuja in August 2011 received a large focus internationally, but is not representative for the kind of terrorist attacks claimed by Boko Haram, or attributed to it. Nigerian authorities are trying to stop the terrorism through different security measures, but their efforts have not been met with much success until now.

SAMMENDRAG

Siden juli 2009 har terrorhandlinger i Nigeria utført av sekten Boko Haram vært i internasjonalt fokus. Boko Haram har sitt utspring i radikale salafi-islamistiske miljøer i det nordøstlige Nigeria, og har gjennomført en lang rekke terrorhandlinger siden 2009. Terroren er særlig rettet mot nigerianske sikkerhetsstyrker i den nordøstlige delen av landet, men også mot sivilbefolkningen i nord og migranter fra det sørlige Nigeria bosatt i nordområdene. Bombeaksjonen mot FN-hovedkvarteret i Abuja i august 2011 har fått særlig stor oppmerksomhet internasjonalt, men er i liten grad typisk for terrorhandlingene Boko Haram har påtatt seg eller blir tillagt ansvaret for. Nigerianske myndigheter forsøker å sette en stopper for terrorvirksomheten med ulike sikkerhetstiltak, men har til nå lykket dårlig med det.

INNHold

1. Innledning	6
2. Bakgrunn	7
2.1 Forløpere til Boko Haram: Grupper som utfordrer makteliten på religiøst grunnlag 7	
2.2 Boko Harams opprinnelse	8
2.3 Boko Harams organisasjon	9
2.4 Boko Harams politiske mål	10
2.5 Støtte til Boko Haram nord i Nigeria.....	11
2.6 Samarbeide mellom Boko Haram og andre terrorgrupper i og utenfor Nigeria ...	12
2.7 Boko Harams virksomhet i nabolandene Niger, Tsjad og Kamerun	12
2.8 Har Boko Haram kristne medlemmer?	12
3. Boko Harams terrorangrep etter geografisk område.....	13
3.1 Nordøst-Nigeria.....	13
3.2 Ellers nord i Nigeria	14
3.3 Angrep utenfor Nigerias nordområder.....	14
3.4 Stadig utvidelse av aksjonsradius	14
3.5 Kan andre aktører enn Boko Haram stå bak terrorangrepene?	15
4. Mål for Boko Harams terrorangrep.....	16
4.1 Statlige myndigheter.....	16
4.2 Maktpersoner i nord	16
4.2.1 <i>Muslimske ledere</i>	16
4.2.2 <i>Politikere</i>	17
4.3 Sivillbefolkningen i nord	17
4.3.1 <i>Angrep mot markeder og kjøpesentre</i>	17
4.3.2 <i>Angrep på steder som serverer alkohol</i>	17
4.3.3 <i>Angrep på skoler</i>	17
4.3.4 <i>Angrep mot muslimske bryllup</i>	17
4.4 Sørnigerianere i nord – kristne	18
4.4.1 <i>Er sørnigerianere terrormål fordi de er kristne?</i>	18
4.5 Banker.....	18
4.6 Utlendinger	18
4.7 Utvikling over tid med hensyn til terrormål	19
4.8 Er Boko Harams terroraksjoner rettet mot enkeltindivider?.....	19

4.8.1	<i>Sørnigerianere som har hatt tilhold i nord</i>	19
4.9	Hevnangrep mot nordnigerianere i sør	19
5.	Nigerianske myndigheters tiltak mot Boko Harams terror	20
6.	Referanser	23
7.	Vedlegg: Gjennomgang av terrorangrep i Nigeria fra desember 2003 til og med februar 2012	27

1. INNLEDNING

Terrorvirksomhet i regi av sekten kalt Boko Haram har vært i det internasjonale nyhetsbildet siden sommeren 2009. I Nigeria har det imidlertid vært uro rundt ytterliggående *salafi*-islamistgrupper¹ helt siden 1970-tallet, og religiøst legitimert kritikk av den politiske eliten i nordområdene i landet har lange røtter.

I dette notatet vil vi gi en beskrivelse av bevegelsen som har fått tilnavnet Boko Haram, dens historiske røtter og mål med terrorvirksomheten. Vi analyserer utviklingen siden sommeren 2009 med fokus på geografisk nedslagsfelt, hvilke grupper det er som rammes av terroren og hva slags terrorhandlinger det er snakk om. I vedlegget gjør vi en gjennomgang av terrorangrep Boko Haram enten har tatt eller blitt tillagt ansvaret for.

Inndelingen av Nigeria i deler og delstater har endret seg opp gjennom årene (se Wikipedia-artikkelen *States of Nigeria*). Når det i notatet og kildematerialet refereres til *nordøst* menes som regel delstatene Bauchi, Borno, Gombe, Jigawa og Yobe. Med *nord* og *nordområdene* menes de tolv nigerianske delstatene som gjeninnførte sharia-kriminaldomstoler i perioden 1999-2003, det vil si Bauchi, Borno, Gombe, Jigawa, Kaduna, Kano, Katsina, Kebbi, Niger, Sokoto, Yobe og Zamfara.

¹ *Salafismen* er en islamist-retning med fokus på å bruke det opprinnelige muslimske samfunnet rundt profeten Muhammad og hans fire første etterfølgere som ideal for hvordan muslimer bør leve – fra personlig religiøs praksis til hvordan samfunnet og maktforhold skal organiseres. *Salafi* er arabisk og betyr en som følger *as-salaf as-salih*, ”de ærede forfedrene”. Se Crisis Group 2005, s. 9-14 for mer informasjon.

Navn på nigerianske byer utenom hovedstaden Abuja og Lagos oppgis med delstaten i parentes, for eksempel som i Kano (Kano) og Maiduguri (Borno).

2. BAKGRUNN

I slutten av juli 2009 var det alvorlige trefninger mellom væpnede islamister og nigerianske sikkerhetsstyrker nordøst i Nigeria hvor flere hundre mennesker ble drept, og dette var sannsynligvis første gang begrepet *Boko Haram* ble kjent utenfor Nord-Nigeria.² 26. juli gikk en gruppe omtalt som nettopp Boko Haram til angrep på en politistasjon i delstaten Bauchi, etter at ledere i organisasjonen var blitt arrestert. I dagene som fulgte fant det også sted væpnede trefninger mellom medlemmer av Boko Haram og nigeriansk politi og militære styrker i delstatene Kano, Yobe, Borno, Gombe og Adamawa (IRIN News 2009c; Ogbodo, Muhammad & Yusuf 2009). Daværende leder Mohammed Yusuf ble drept mens han satt i varetekt (IRIN News 2009b). Det internasjonale røde kors (ICRC) skal ha rapportert om 780 døde og flere tusen internt fordrevne i perioden (IRIN News 2009a).

2.1 FORLØPERE TIL BOKO HARAM: GRUPPER SOM UTFORDRER MAKTELITEN PÅ RELIGIØST GRUNNLAG

Grupper som kritiserer og åpent utfordrer den politiske og religiøse eliten med en religiøst fundamentert retorikk er ikke noe nytt fenomen i Nord-Nigeria – slike konflikter har forekommet periodevis i hele Sahel-beltet³ gjennom flere hundre år. Disse konfliktene har ofte oppstått mellom lokale makteliter, enten nært alliert med eller med utspring i store *sufi*-brorskap,⁴ og grupper som utfordrer makten deres ved å hevde de mangler religiøs legitimitet for styret sitt. Svært generelt og unyansert kan vi derfor si at maktnettverk med politisk herredømme over tidvis ganske store områder i Sahel-beltet med ujevne mellomrom har blitt angrepet av mindre reformbevegelser. Disse reformbevegelsene har kritisert dem for ikke å herske i tråd med islamske tradisjoner. Slike angrep har ofte vært retoriske, men det finnes også flere historiske eksempler på at slike grupper har gått til hellig strid (*jihad*) med våpen i hånd mot det etablerte.

Under det britiske kolonihherdømmet beholdt de førkoloniale lokale mektige familiene den formelle makten i Nord-Nigeria, selv om de to emiratene Sokoto og Borno i prinsippet var under britisk overherredømme. Britene innførte en føderal

² Landinfo har foretatt et søk på nettstedet www.allafrica.com, en database over nyhetsartikler publisert av nettaviser i hele Afrika. Her samles det meste av stoff som publiseres i nettutgavene i landsdekkende nigerianske aviser. Ved søk på "Boko Haram" kom det ikke treff på nyhetsartikler eldre enn 27. juli 2009 – det later derfor til at Boko Haram ikke ble nevnt i landsdekkende aviser i Nigeria før de væpnede angrepene i nordøst i slutten av juli 2009. Dette på tross av at gruppas aktivitet, ifølge BBC, var godt kjent i det nordlige Nigeria før dette (Boyle 2009).

³ Sahel-beltet er savanneområdet som strekker seg tvers gjennom Vest-Afrika fra Senegal ved Atlanterhavskysten til Darfur vest i Sudan, mellom Sahara-ørkenen og skogbeltet langs Guinea-bukta.

⁴ *Sufier* er islamske mystikere. Tilhengerne av sufismen søker åndelig forening med guddommen – å bli "ett med Gud" (se Vikør 2006, s. 137-148). Sufismen står svært sterkt i Vest-Afrika generelt, og store antall sufi-muslimer er organisert i brorskap rundt religiøse lederskikkelser (*shaykher*).

styringsmodell med provinser og lokale lovgivende forsamlinger, fra 1967 erstattet av delstater med delstatsparlamerter og valgte guvernører – antallet delstater var opprinnelig tolv, i dag er det oppe i 36. Den formelle makten de tradisjonelle maktelitene hadde hatt før og i den tidlige fasen av kolonitida gjennom nedarvede posisjoner som emirer, kalifer og lignende forsvant i stor grad. Imidlertid gikk mange fra disse mektige familiene inn i politikken, og gjorde politisk karriere som sekulære politikere – både på delstatsplan og på føderalt plan. Dermed beholdt makteliten den formelle makten i stor grad, selv om det skjedde ganske store endringer i de formelle institusjonene.

Etter uavhengigheten har konfliktene mellom de etablerte maktelitene i nord og grupper som har kritisert dem på religiøst grunnlag blusset opp i perioder. Både i perioden 1976-1978 og ved avviklingen av militærdiktaturet etter Sani Abachas død i 1998 foregikk det opphetede debatter om tilbakeføring av kriminalsaker til *sharia*-domstoler i de nordlige delstatene i Nigeria. Mellom 1999 og 2003 gjennomførte de tolv nordlige delstatene en utvidelse av ansvarsområdet til sharia-domstolene til å omfatte kriminalsaker (se Ostien & Dekker 2010). Det var den tradisjonelle makteliten som tok initiativet til denne prosessen, mens motstanden i stor grad kom fra islamistgrupper hovedsakelig inspirert av ulike islamistiske strømninger i Midtøsten.

Fra 1980 til 1985 opplevde det nordlige Nigeria tidvis stor uro under opptøyer i regi av den islamistisk orienterte Maitatsine-bevegelsen, som så på Nigerias føderale myndigheter som den inkarnerte ondskap. Den nigerianske historikeren Abimbola O. Adesoji trekker i to artikler fram denne bevegelsen som et eksempel på en forløper til Boko Haram, men nevner også andre islamistgrupper med et beslektet tankegodt og en kritikk av både føderale nigerianske myndigheter og nordlige makteliter som i beste fall utilstrekkelig islamske og i verste fall direkte samfunnsnedbrytende (Adesoji 2010; Adesoji 2011).

Landinfo understreker at religiøst forankrede grupper på ingen måte er de eneste miljøene som ser de tradisjonelle maktnettverkene innflytelse i nord som problematisk – i etterkant av valget i Nigeria våren 2011 arrangerte for eksempel studenter og arbeidsledige demonstrasjoner og protester ved palasset til emiren av Sokoto og boligene til andre emirer i nordområdene (Africa Confidential 2011a, s. 2).

2.2 BOKO HARAMS OPPRINNELSE

Grappa som kalles Boko Haram er en ytterliggående islamistisk gruppe/sekt som antakelig oppsto rundt nå avdøde Mohammed Yusuf i Maiduguri i delstaten Borno i 2002 eller 2004 (ulike kilder opererer med ulike tidspunkter).⁵ Boko Haram er ikke sektens navn på seg selv, men et tilnavn på den som er i vanlig bruk i det nordlige Nigeria. Navnet kan oversettes med “sekulær kunnskap er religiøst forbudt/syndig”: Hausa-ordet *boko* er opprinnelig navnet på det latinske alfabetet slik det blir brukt på hausa, men brukes i moderne hausa om all form for kunnskap hentet fra ikke-islamsk

⁵ Den nigerianske forskeren Freedom C. Onuoha opplyser at den nigerianske hæren mener sekten oppsto på universitetet i Maiduguri (Borno) ledet av Abubakar Lawan under navnet *Ahl as-sunna wa-jama'at al-hijra* allerede i 1995, men at den var ikke-voldelig fram til Mohammed Yusuf overtok ledelsen i 2002 (Onuoha 2012, s. 2).

vitenskapstradisjon, særlig vestlig (se Wikipedia-artikkelen *Boko alphabet*). *Haram* er arabisk og betyr religiøst forbudt, syndig.

Sekten har også blitt omtalt som Nigerias Taliban, Muhajirun og Yusufiyya (Onuoha 2012, s. 2).⁶ En journalist tilknyttet BBCs nyhetstjeneste på hausa opplyste i juli 2009 at gruppa ikke opererte med noe eget navn (Boyle 2009), men i ettertid er det kommet fram at iallfall noen innenfor bevegelsen kaller seg *Jama'at ahl as-sunna lid-da'wati wal-jihad* (Africa Confidential 2011a). Navnet er arabisk, og betyr Tradisjonsbærernes gruppe for misjon og hellig strid. Det å operere med et arabiskspråklig navn, og bruken av symboltunge begreper som *ahl as-sunna* og *jihad*, viser at gruppa ser på seg selv om en del av en pan-sunnimuslamsk, radikal og svært konservativ islamiststrømning (se Crisis Group 2005, s. 14-17).

Den nigerianske forskeren Freedom C. Onuoha beskriver sektens tilhengere som misfornøyde ungdommer, arbeidsløse med universitetsutdannelse og tidligere *almajirai* – voksne menn som har tilbrakt til dels store deler av barndommen og ungdommen sin med å studere under islamske teologer, men som må brødfø seg selv ved tigging og som gjennomgående lever under veldig kummerlige forhold.⁷ I tillegg skal sekten ha støtte fra ressurssterke mektige miljøer i Nord-Nigeria (Onuoha 2012, s. 2-3).

2.3 BOKO HARAMS ORGANISASJON

Et sentralt spørsmål er om Jama'at ahl as-sunna lid-da'wati wal-jihad, eller Boko Haram, faktisk er én, forent organisasjon med klar struktur, eller om det er en løsere materie enn man kan få inntrykk av gjennom pressedekningen. USAs tidligere ambassadør til Nigeria, John Campbell, gir denne beskrivelsen i en kommentarartikkel i *Foreign Affairs*:

Indeed, it is misleading to think of Boko Haram as an organized terrorist group or a conventional insurrection. Even its name – commonly translated as "Western education is forbidden" – implies more organization than appears to exist and is used only by outsiders, such as the police and media. In fact, Boko Haram more resembles a cloud of inchoate rage shaped by Islam. It has no central leadership, and its attacks appear to have been uncoordinated. This structure may change: Since mid-June, Boko Haram has maintained a blog that purports to represent the "organization." But the site has not been updated for more than a month (Campbell 2011).

En svært løs organisasjonsstruktur er ikke noe ukjent fenomen hos andre ytterliggående salafi-islamister. Flere forskere på islamistisk terror har beskrevet al-Qaida som en merkevare eller franchise: Så lenge ulike grupper og celler utfører lignende aksjoner mot noenlunde samme type mål og med omtrent samme politiske og ideologiske hensikter, så har alle en interesse av å framstå som deler av én

⁶ Navnene har delvis symbolske konnotasjoner. Nigerias Taliban gjør en symbolsk kobling til Afghanistans konservative islamistgrupper. Muhajirun betyr "migranter" på arabisk, og henspiller på å migrere for å opprette et distinkt islamsk samfunn, som da profeten Muhammad og de første muslimene forlot Mekka og reiste til Medina i 622. Yusufiyya kan oversettes med "Yusuf-tilhengere", altså tilhengere av Mohammed Yusuf.

⁷ Hausabegrepet *almajiri* (flertall: *almajirai*) er en forvanskning av arabisk *al-muhajir*, her med betydningen en som migrerer for å søke kunnskap. Se Obioha 2009 for en beskrivelse av forholdene disse barna lever under i Kaduna (Kaduna).

organisasjon. Bare i de tilfellene hvor enkeltpersoner eller grupper kommer med uttalelser eller gjør handlinger som bryter ganske sterkt med strategiske og ideologiske mål vil andre deler av ”organisasjonen” ta avstand fra dem.

Mangelen på konkrete bånd og kommunikasjonskanaler mellom ulike deler av det Campbell ovenfor kaller ”en sky av uorganisert raseri” gjør det dessuten vanskelig å bekjempe terrorvirksomheten, siden avdekkingen av én celle som oftest ikke vil kunne føre til noen større opprulling av andre celler eller grupper.

Dette bakteppet er nyttig å ha i tankene når en følger mediedekningen av virksomheten som knyttes til Boko Haram: Det er vanskelig å si i hvilken grad ulike utspill og aksjoner er koordinert, og hva slags rolle ulike personer som blir kalt eller kaller seg ledere eller talspersoner for Boko Haram faktisk har. Dette gjelder for eksempel skikkelser som Abubakar Shekau, som Freedom C. Onuoha opplyser at leder sektens øverste ideologiske råd (Onuoha 2012, s. 4), eller talsmannen Abul Qaqa. Det er og blir ganske uklart hvem de faktisk snakker på vegne av, hvilken oversikt de har over aksjoner som Boko Haram påtar seg eller blir tillagt ansvaret for, og de praktiske mulighetene deres til å pålegge andre innenfor bevegelsen å endre strategi eller ideologi.

2.4 BOKO HARAMS POLITISKE MÅL

Tatt i betraktning den ganske løse organisasjonsstrukturen til Boko Haram beskrevet ovenfor, og de uklare forbindelsene mellom ulike deler av bevegelsen, er det liten grunn til å forvente et klart og tydelig sett med politiske mål for terrorvirksomheten den står bak. Vi finner da også en viss inkonsistens i målene som tillegges Boko Haram, og som ulike lederskikkelser eller talspersoner har kommet med i ulike sammenhenger – gjennom blogger, videoer spredt via internett eller uttalelser til nigeriansk og internasjonal presse.⁸

Ett mål som trekkes fram er å gjøre Nigeria til en islamsk stat og fjerne dagens sekulære føderasjon, og innføre sharia i hele landet. Andre steder fokuseres det mer på at sharia-rettsapparatet i Nord-Nigeria må praktisere en form for sharia som er mer i tråd med et salafi-islamistisk grunnsyn (underforstått er dagens praksis for preget av andre muslimske strømninger, ikke minst sufi-orienterte).

Siden årsskiftet 2011/2012 har det kommet flere erklæringer om at ”innflyttere” må forlate Nord-Nigeria – med ”innflyttere”⁹ menes her personer fra den sørlige delen av Nigeria, som oftest ikke-muslimer. I denne tematikken er Boko Haram på linje med mange nordnigerianere (for mer om konfliktlinjen mellom sør og nord i Nigeria, se Landinfo 2011, s. 10-11).

Tilnavnet Boko Haram skyldes at tilhengerne tillegges dyp skepsis mot alt som smaker av et vestlig utdannelsessystem. Erklæringer fra talsmenn presiserer imidlertid at det er vestlige verdier og sekularisme de er mot, ikke kunnskap og

⁸ Selv om disse målene kan være noe usammenhengende og i en viss motstrid, så er de imidlertid jevnt over i overensstemmelse med verdisynet og målene til jihadister rundt omkring i verden. Dette kan forklare hvorfor andre innenfor dette ideologiske fellesskapet ikke ser noe behov for å kritisere eller distansere seg fra dem.

⁹ ”Innflytter” må derimot ikke forstås som utlendinger fra tilstøtende områder av nabolandene Niger, Tsjad og Kamerun, som jevnt over oppleves som mindre ”fremmede” av lokalbefolkningen enn nigerianere fra sør.

vitenskap i seg selv.¹⁰ Ifølge talsmannen Abul Qaqa er brenningen av statlige og private skoler i Maiduguri (Borno) fra februar i år et svar på myndighetenes aksjoner mot koranskoler og arrestasjoner av muslimske ledere (HRW 2012).

Noen kommentatorer, som *Africa Confidential* (2011c, s. 2), hevder uavhengighet for Nord-Nigeria er et mål, men dette trekkes sjelden fram. En viktig grunn til dette kan være at det har lite støtte i befolkningen i nord. Et uavhengig Nord-Nigeria uten tilgang til "sin" andel av oljeinntektene fra Niger-deltaet ville sannsynligvis være like fattig som land som Niger eller Burkina Faso.

Statsviteren og afrikanisten Morten Bøås ved Fafo mener Boko Haram etter grunnleggeren Mohammed Yusufs død gikk over i en ny form han kaller Boko Haram II, som han tolker å ha følgende mål med terroren igangsatt fra september 2010:

The aim is to create a situation where its high-profile attacks provoke a combination of repression against Muslims and reprisal attacks against Muslims from the Christian population at large. The motivating belief for this approach is that as religious violence brings the Nigerian state to brink of anarchy, Boko Haram will emerge as the leadership of the Muslim masses (Bøås 2012, s. 2).

Andre kilder deler dette synet, og mener terrorvirksomheten har til hensikt å skape en kaotisk situasjon slik at opinionen i nord ber bevegelsen om å ta makten (se for eksempel *Africa Confidential* 2011c, s. 2).

2.5 STØTTE TIL BOKO HARAM NORD I NIGERIA

Det er liten grunn til å tro at Boko Haram har bred støtte i befolkningen nord i Nigeria. En spørreundersøkelse sitert av *Daily Trust* i februar 2012 viser at et flertall av Nigerias befolkning avviser Boko Harams politiske mål, også i den nordøstlige delen av landet (*Daily Trust* 2012).

Sannsynligvis har bare ett av målene nevnt i del 2.4 ganske bred støtte i Nord-Nigeria, og det er skepsisen mot sørnigerianske migranter (konflikter om knappe ressurser mellom "innfødte" og "innflyttere" er imidlertid utbredt i hele landet, jf. Landinfo 2011). Organisasjonens andre mål har nok ganske begrenset støtte. Hvordan shariarett skal praktiseres i det nordlige Nigeria har vært et konflikttema i regionen siden før kolonitida, og dette miljøets syn på det temaet er svært konservativt. Og selv om skepsisen mot ulike verdier, samfunnsstrukturer og politiske syn som assosieres med vesten delvis er stor i brede lag av befolkningen nord i Nigeria,¹¹ så blir ikke Boko Haram sett på som noen viktig premissleverandør i den debatten, fordi teologene som assosieres med gruppa har ganske begrenset religiøs innflytelse.

¹⁰ Som en kommentator fra Crisis Group uttrykker det: "[Boko Haram] are not against Western technology and technical learning, but they lament the perceived deterioration of morals unleashed by Western influence. In other words, it is fine to use a laptop to access the internet as long as you are reading what they see as acceptably wholesome things" (Stroehlein 2012).

¹¹ For eksempel er det en utbredt forestilling nord i Nigeria at den verdensomspennende vaksinasjonskampanjen mot polio er en del av en vestlig sammensvergelse for å hindre muslimer i å få mange barn.

Heller ikke kampen mot det sekulære skolesystemet i nord er særlig populær lokalt. Selv i de tilfellene hvor foreldre kan ha en viss skepsis mot deler av pensum og oppleve det som ikke helt i tråd med islam, så velger mange av dem likevel å sende barna sine til det sekulære skolesystemet, siden det er nærmest umulig å få jobb i offentlig sektor og deler av privat sektor uten en slik utdanning. (Hovedfortrinnet sørnigerianere har på arbeidsmarkedet i nord er nettopp et mye bedre utdanningsnivå.)

Til slutt påpeker vi at holdningene til hva det vil si å være en skikkelig muslim som er utbredt i Boko Haram-kretser møter stor skepsis hos mange andre muslimer. Det er ikke uvanlig at mer liberale muslimer opplever salafi-islamisters beskrivelse av en ”korrekt” islamsk levemåte som en dypt krenkende kritikk av egen livsførsel og verdivalg, og synet deres på Boko Harams idealsamfunn og politiske mål blir deretter.

2.6 SAMARBEIDE MELLOM BOKO HARAM OG ANDRE TERRORGRUPPER I OG UTENFOR NIGERIA

Talsmenn for Boko Haram har hevdet at de har sendt tilhengere til AQIM (Al-Qaida in the Islamic Maghreb) og somaliske al-Shabaab for praktisk og ideologisk ”videreutdanning”.

Crisis Groups Comfort Ero (som sitert i Wright 2012) stiller seg skeptisk til at Boko Haram skal ha koblinger til terrorgrupper i utlandet, siden hun mener det finnes få konkrete beviser på det. Også Fafo-forsker Morten Bøås peker på at det er lite konkret materiale som underbygger at slike bånd finnes, ikke minst siden det ikke er noe som tyder på at AQIM har etablert seg så langt sør i Sahel-beltet. Han har også sterke tvil om Boko Haram i praksis har behov for å dra så langt som til Somalia for å få trening i terrortaktikk og i å lage bomber fra al-Shabaab (Bøås 2012, s. 4). Crisis Groups Andrew Stroehlein understreker at behovet for å hente våpen fra utlandet er begrenset, siden tilhengere av Boko Haram relativt lett kan skaffe seg våpen fra korrupte elementer innenfor nigerianske sikkerhetsstyrker (Stroehlein 2012).

2.7 BOKO HARAMS VIRKSOMHET I NABOLANDENE NIGER, TSJAD OG KAMERUN

Inntil nå har ikke Boko Haram hatt noen aktivitet utenfor Nigeria, utover at det later til at personer med tilknytning til sekten tidvis har søkt tilflukt fra nigerianske myndigheter i nabolandene. Det er imidlertid grunn til å tro at sekten også har tilhengere med opprinnelse fra Niger, Tsjad og Kamerun, siden migrasjonen mellom det nordlige Nigeria og disse nabolandene er stor.¹²

2.8 HAR BOKO HARAM KRISTNE MEDLEMMER?

Landinfo holder det for høyst usannsynlig at Boko Haram har sympatisører eller aktivister som ikke bekjenner seg til den ekstreme tolkningen av islam som gruppa propaganderer for. Det utelukker kristne, men sannsynligvis også majoriteten av nigerianske muslimer. Det fremgår tydelig av foreliggende kildemateriale at Boko

¹² Dagens landegrenser er et produkt av kolonitida, og deler opp et område hvor befolkningen har et etnisk, språklig, kulturelt og religiøst fellesskap med lange historiske røtter.

Haram og lignende grupper sees på som sære ekstremister ikke bare av ikke-muslimer, men også av majoritetsbefolkningen i Nord-Nigeria (se del 2.5 ovenfor).

3. BOKO HARAMS TERRORANGREP ETTER GEOGRAFISK OMRÅDE

Denne gjennomgangen er basert på en liste over terrorhandlinger Boko Haram har tatt eller blitt tillagt ansvaret for i perioden desember 2003 til og med februar 2012. Lista er tilgjengelig i vedlegget til slutt i notatet.

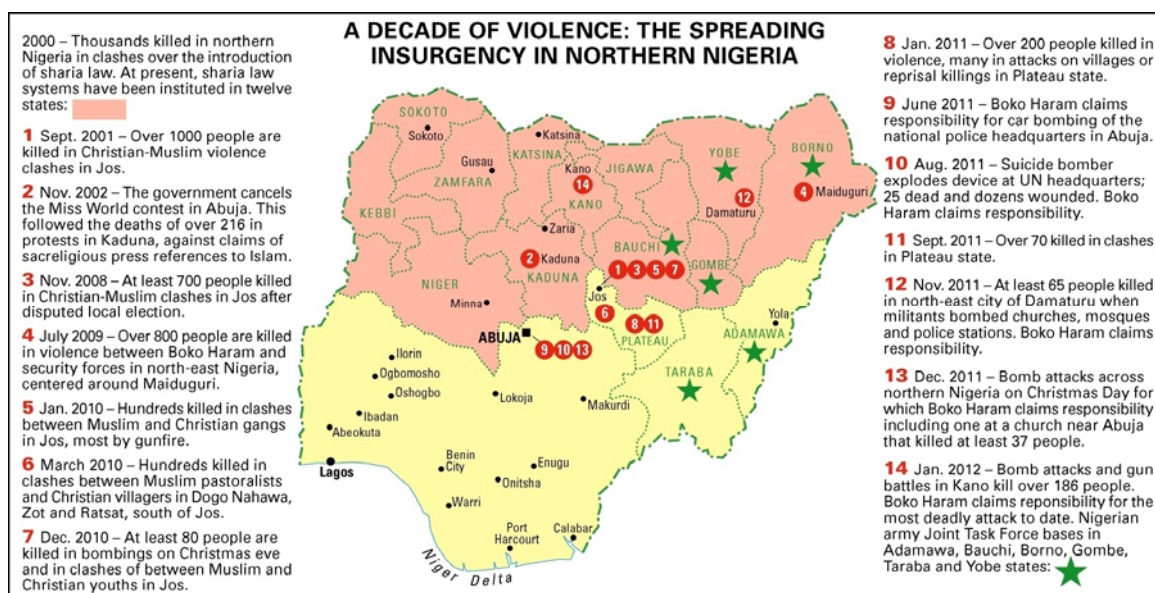
3.1 NORDØST-NIGERIA

Boko Haram oppsto i det nordøstlige Nigeria, og det store flertall av terroraksjonene sekten står bak har rammet dette området.

Svært mange væpnede aksjoner – minst 46 – har funnet sted i delstaten Borno helt nordøst i Nigeria, og særlig i delstatshovedstaden Maiduguri. Dette har ikke overraskende ført til en sterk frykt hos lokalbefolkningen, som beskrevet i en sak publisert av BBC i mars 2011 (Walker 2011).

Delstaten Yobe har også vært hardt rammet av terroraksjoner, og det var her en så de første væpnede angrepene på politi av det som etter hvert ble kalt Boko Haram allerede på slutten av året i 2003. Så var det forholdsvis rolig i Yobe, inntil høsten 2011. Selv om det har vært relativt få terrorhandlinger i delstaten, så førte angrepene til Boko Haram i delstatshovedstaden Damaturu og i Potiskum tidlig i november 2011 til noen av de høyeste tapstallene en har sett etter at terroren brøt ut for alvor høsten 2010.

Videre har det vært spredte terrorhandlinger i Bauchi, og noen få i Jigawa og Gombe.

Illustrasjon hentet fra Africa Confidential 2012b.

3.2 ELLERS NORD I NIGERIA

Boko Haram har utført noen terrorangrep i de sentrale nordlige delstatene. I Katsina har det vært færrest, bare ett ifølge lista basert på andre kilder gjengitt i vedlegget. I Kaduna var det sporadiske angrep fram til årsskiftet 2011/2012, men de har siden tiltatt. Kano var lenge noenlunde forskånet for angrep, men noen av de verste terrorhandlingene i regi av Boko Haram hittil fant sted 20. januar i år og de påfølgende dagene. Siden har det vært flere angrep i Kano by.

Fram til nå har det ikke vært terroraksjoner i den nordvestlige delen av Nigeria, altså delstatene Kebbi, Niger, Sokoto og Zamfara, med unntak for ett eller to angrep i Minna (Niger) i februar 2012.

Årsaken til det relativt begrensede antallet terroraksjoner i regi av Boko Haram ellers i nordområdene har sannsynligvis en sammenheng med et tradisjonelt etnisk skille mellom nordøst og resten av nordområdene. Foreløpig ser Boko Haram ut til å ha et betydelig mer begrenset antall tilhengere og aktivister i de hausa-dominerte områdene i nord, sammenlignet med det kanuri-dominerte nordøst.

3.3 ANGREP UTENFOR NIGERIAS NORDOMRÅDER

Som vist ovenfor, har terroraksjonene Boko Haram enten påberoper seg ansvaret for eller som blir tilskrevet dem hovedsakelig funnet sted i Nigerias nordområder – og da særlig i de østlige og til dels de sentrale delstatene i regionen. De terroraksjonene som har skjedd utenfor nordområdene har til nå skjedd i delstaten Adamawa, i Jos (delstatshovedstaden i Plateau) eller i Abuja og andre steder i det føderale hovedstatsterritoriet.¹³ Adamawa grenser til Borno, og både Jos og Abuja ligger også relativt kort unna områdene som tradisjonelt regnes til Nord-Nigeria. Alle disse områdene har en ganske stor befolkning med opprinnelse i Boko Harams kjerneområder i nordøst.

Det har så langt ikke vært registrert terrorangrep utført av Boko Haram ellers utenfor nordområdene.

3.4 STADIG UTVIDELSE AV AKSJONSRADIUS

Kjerneområdet for Boko Harams terroraksjoner har inntil nå vært de nordøstlige delstatene, og særlig Borno og delstatshovedstaden Maiduguri. Samtidig har sektens aksjonsradius utvidet seg til tilgrensende nordlige delstater, og dessuten til Jos og Abuja. Noen av de mest alvorlige angrepene, særlig hvis en ser på antall menneskeliv som har gått tapt og materielle ødeleggelser, har nettopp skjedd utenfor nordøst – særlig i Abuja og Kano by.

Det er stor frykt i Nigeria i dag for at Boko Haram skal utføre flere terrorangrep – i kjerneområdene i nordøst og på steder hvor de allerede har utført aksjoner, men ikke minst også i områder hvor de inntil nå ikke har operert. Særlig landets største by Lagos og oljeinstallasjoner i Niger-deltaet trekkes fram som mulige nye terrormål. Det er likevel mye usikkerhet rundt om Boko Haram vil være i stand til å gjennomføre terroraksjoner så langt fra sine egne kjerneområder.

¹³ Området rundt den føderale hovedstaden Abuja defineres ikke som en delstat, og har en annen administrativ status enn delstatene i landet.

Lagos har en stor befolkning av migranter, også fra nordøst, men Landinfo mener det er grunn til å tro at den ganske ytterliggående varianten av islam som Boko Haram preker finner ganske få tilhengere blant muslimene der. Muslimer er i klar minoritet i Lagos, og muslimer som lever i tråd med Boko Harams strenge forståelse av korrekt islamsk livsførsel vil nok finne det mye enklere å leve i områder med stort muslimsk flertall. Det vil også være vanskeligere for terrorister fra nordøst å gjennomføre planlegging og logistikk i forkant av en terroraksjon siden det er en større utfordring for dem å unngå å stikke seg ut i Lagos, og enda mer i Niger-deltaet, hvor den muslimske migrantbefolkningen utgjør en mindre andel sammenlignet med Lagos. På den andre siden vil store terroraksjoner i det sørlige Nigeria sannsynligvis føre til enda mer publisitet enn sekten har vært gjenstand for til nå, ikke minst internasjonalt.

3.5 KAN ANDRE AKTØRER ENN BOKO HARAM STÅ BAK TERRORANGREPENE?

Det er ikke entydig klart at Boko Haram står bak alle terrorhandlingene som har skjedd nord i Nigeria de siste årene (jf. lista i vedlegget). Noen aksjoner er det ingen som har påtatt seg ansvaret for, i enkelte andre tilfeller stiller eksperter seg tvilende til om det er Boko Haram som står bak – på tross av at personer med tilknytning til Boko Haram har påtatt seg ansvaret (se for eksempel Bavier & Kurzen 2012).

Crisis Groups Nigeria-kommentator Comfort Ero (som sitert i Wright 2012) understreker at det er en mulighet for at kriminelle elementer står bak noen av angrepene nord i Nigeria, inkludert angrep Boko Haram har påtatt seg ansvaret for. Hennes kollega Andrew Stroehlein uttrykker det på denne måten:

“Boko Haram” is also a cover for criminal activity and political thuggery of all sorts. Anything that turns violent can be blamed on the Islamist movement, whether it has a link to it or not. It is a perfect alibi, one that prevents further questioning. Bank robbery? Boko Haram. Attack on political opponents? Boko Haram.

As such, the name is ceasing to have any meaning at all: Boko Haram is everywhere and nowhere at the same time (Stroehlein 2012).

Tidsskriftet *Africa Confidential* har sitert kilder innenfor State Security Services (SSS) som mener at representanter for fire kriminelle grupper har sendt trusler via tekstmeldinger i Boko Harams navn, og at tre av disse kriminelle nettverkene faktisk har basis i det sørlige Nigeria (Africa Confidential 2012a, s. 9).

Det har også vært spekulasjoner flere steder om at politiske ledere i Nord-Nigeria kan stå bak enkelte av terrorangrepene Boko Haram har påtatt seg eller blir tillagt ansvaret for (se for eksempel Africa Confidential 2011b). I februar 2012 gikk eksempelvis Ibrahim Babangida, som satt ved makten i Nigeria i åtte år etter et kupp i august 1985, ut i nigeriansk presse og benektet at han hadde noen kobling til slike terrorangrep (Mayah 2012). Motivene som blir tillagt Babangida og andre ledere fra nord i disse spekulasjonene er å undergrave president Goodluck Jonathan.¹⁴

¹⁴ Det er en utbredt holdning i Nigeria at presidentvervet bør alternere mellom ulike grupper og regioner i to og to presidentperioder. I nord mener en del at Goodluck Jonathan burde avstått fra å stille som kandidat i presidentvalget avholdt i 2011, og at en politiker med nordlig bakgrunn burde vært Peoples Democratic Party (PDP) sin kandidat, som erstatning for president Umar Yar'Adua som døde i 2010 før han hadde avsluttet sin første presidentperiode.

Noen av disse spekulasjonene vil en sannsynligvis aldri få noen god avklaring på. Som tidligere nevnt bør nok Boko Haram-merkelappen ses mer som en slags løs franchise enn som en klart strukturert organisasjon, men hvor de ulike aktørene mener å ha fordel av å framstå som én gruppe med en felles agenda. Dermed kan lederskikkelser som assosieres med Boko Haram ha interesse av å påta seg ansvaret for terroraksjoner de ikke var involvert i, noe de som sto bak ikke nødvendigvis har noe imot, siden en slik erklæring i praksis definerer dem som en del av en større bevegelse. Likeledes kan det ikke utelukkes at andre krefter nord i landet mener de har en interesse av å utnytte situasjonen til å fremme sine egne interesser ved å stå bak terroraksjoner hvor Boko Haram blir tillagt ansvaret. Parallelt er det politiske krefter som maner fram en terrortrussel fra Boko Haram sør i Nigeria, for å få oppmerksomhet om sin egen agenda, eller for å ramme ”innflyttere” fra nord ved å henge dem ut som potensielle terrorister.

4. MÅL FOR BOKO HARAMS TERRORANGREP

4.1 STATLIGE MYNDIGHETER

Statlige myndigheter har vært mål for langt de fleste terrorangrepene utført av Boko Haram. Politifolk, politistasjoner og bygninger som tilhører politiet har særlig vært mål for væpnede angrep med eksplosiver og skytevåpen. Det har vært flere angrep på fengsler, sannsynligvis for å få satt fri fengslede Boko Haram-tilhengere. Etter hvert som hæren har blitt mer involvert i nigerianske myndigheters forsøk på å stoppe terrorbølgen, har også soldater i stadig større grad blitt terrormål – både i egne operasjoner og sammen med politiet i den såkalte Joint Task Force (JTF).

Det har også funnet sted angrep på andre symboler på nigerianske føderale myndigheter og delstatsmyndigheter: iallfall ett rettslokale, stemmelokaler i bruk under valgene i april 2011 og andre offentlige bygninger av ulike typer.

Ved minst to anledninger har det vært angrep inne på militærkaserner (se også del 4.3 nedenfor).

4.2 MAKTPERSONER I NORD

4.2.1 Muslimske ledere

Ved sju anledninger i perioden oktober 2010 til oktober 2011 har det skjedd snikmord på muslimske lærde i Borno. Boko Haram har blitt tillagt ansvaret for disse drapene, og har innrømmet noen av dem. Teologene som har blitt drept representerer i flere tilfeller tolkninger av islam som Boko Haram ser på som kjetterske. Minst én av dem er kjent for å ha gitt nigerianske myndigheter informasjon om sekten og for å ha advart mot den, og én var broren til tidligere leder av Boko Haram – han ble drept etter å ha deltatt i samtaler om en politisk løsning på situasjonen med Nigerias tidligere president Olusegun Obasanjo.

4.2.2 Politikere

Det er kjent fire tilfeller av drap på prominente lokale politikere i Borno. Dessuten er kortesjen til Bornos guvernør blitt angrepet ved minst én anledning.

4.3 SIVILBEFOLKNINGEN I NORD

Det har vært ganske få terrorangrep rettet direkte mot sivile nordnigerianere, men det er viktig å understreke at svært mange ofre for Boko Harams terroraksjoner er sivile fra nord som er drept under terror som later til å være rettet mot andre.

Angrep primært rettet mot sivile i nord har hatt ulike konkrete mål:

4.3.1 Angrep mot markeder og kjøpesentre

Relativt få av terrorangrepene til Boko Haram later til å være rettet primært mot allmennheten nord i Nigeria. Her dreier det seg om spredte angrep mot markeder og i iallfall ett tilfelle et kjøpesenter.

4.3.2 Angrep på steder som serverer alkohol

Det finnes flere eksempler på angrep på utesteder som serverer alkohol i ulike områder. Disse angrepene kan tolkes som rettet mot sivile som bryter islams alkoholforbud, men ut fra pressedekningen later flere av barene dessuten til å være samlingssteder for politifolk eller soldater. Steder med alkoholservering blir dessuten i større grad besøkt av ikke-muslimer med etnisk opprinnelse utenfor nordområdene (se også del 4.4 nedenfor).

Som nevnt i del 4.1 ovenfor, har det ved minst to anledninger vært angrep inne på militærkaserner. Områder disponert av hæren i Nigeria regnes som føderalt territorium, og der håndheves ikke delstatslovgivning, som i nordlige delstater legger restriksjoner på alkoholsalg og lignende. Som følge av dette ligger det ofte barer og andre forlystelsessteder på militæranlegg i Nord-Nigeria. Disse forlystelsesområdene er stort sett åpne for allmennheten, og brukes også av lokale muslimer som ikke er så opptatt av islamske restriksjoner på alkoholinntak. Dermed kan disse terroraksjonene tolkes både som angrep på statlige myndigheter ved hæren, og på sivile med en livsførsel Boko Haram definerer som syndig – uavhengig av om ofrene identifiserer seg som muslimer eller ikke.

4.3.3 Angrep på skoler

I slutten av februar 2012 innledet Boko Haram en ny type angrep med ildspåsettelse på en rekke statlig drevne skoler på barnetrinnet i Maiduguri (Borno). Pr. 6. mars 2012 er minst et titalls skoler angrepet og helt eller delvis nedbrent. Ildspåsettelsene skjer nattetid når skolene står tomme, men de har en sterk symbolsk karakter i og med at de innebærer et direkte angrep på det ikke-islamske skoleverket i Nigeria. Brannene har ført til at flere tusen barn ikke har mulighet til å gå på skole (HRW 2012).

4.3.4 Angrep mot muslimske bryllup

Det er foreløpig kjent ett tilfelle av angrep mot et muslimsk bryllup.

4.4 SØRNIGERIANERE I NORD – KRISTNE

Boko Haram har gjennomført minst ni angrep eller forsøk på angrep på kirker, både i kjerneområdene sine og i Jos (Plateau) og Abuja. Iallfall tre av disse har skjedd under julegudstjenester, og særlig i angrepet mot en katolsk kirke i Abuja første juledag 2011 ble mange drept. I det siste, nærmere bestemt fra desember 2011, later det også til at flere terroraksjoner er rettet mot mål i nordområdene som særlig frekventeres av migranter med opprinnelse i det sørlige Nigeria. Det siste av disse angrepene så langt, i Yobe 11. januar i år, var rettet mot en buss med personer som hadde bestemt seg for å gi opp tilværelsen som migranter i nord og vende tilbake til det sørøstlige Nigeria hvor de hadde sin opprinnelse.

Sivile med opprinnelse sør i Nigeria har også vært ofre for terroraksjoner som det er grunn til å tro har vært rettet mot andre.

4.4.1 Er sørnigerianere terrormål fordi de er kristne?

Det er svært vanskelig å si om det er sørnigerianeres religiøse tilhørighet som er utslagsgivende for at Boko Haram retter deler av terrorvirksomheten sin mot dem. Sekten ga et ultimatum 2. januar i år hvor sørnigerianere fikk en tre dagers frist til å forlate Nord-Nigeria. Selv om det konkret ble referert til sørnigerianere i erklæringen, så ble det gjennomgående referert til som et ultimatum til sørnigerianere og til kristne (Akinsuyi 2012). Landinfo viser her til temanotatet *Nigeria: Ulike gruppekonflikter langs religiøse skillelinjer* (Landinfo 2011), hvor vi tar nærmere for oss hvordan konflikter i Nigeria som omtales som religiøse ofte har andre grunnleggende årsaker. Angrep på kirker er åpenbart angrep på kristne, men Landinfo mener det er grunn til å påpeke at alle kirkene som har vært rammet av terroraksjoner i regi av Boko Haram primært har tilhørt menigheter hvor medlemmene overveiende har sørnigeriansk bakgrunn. Det er heller ingen informasjon som tilsier at muslimer fra det sørlige Nigeria ikke er omfattet av Boko Harams ultimatum – enten det dreier seg om sørnigerianere som har konvertert i voksen alder eller om yorubaer (rundt halvparten av yoruba-befolkningen er muslimsk, men de regnes ikke som nordnigerianere).

4.5 BANKER

Boko Haram har blitt tillagt ansvaret for flere bankran og angrep på banker. Disse angrepene later primært til å dreie seg om finansiering av sektens terrorvirksomhet og andre økonomiske utgifter.

4.6 UTLENDINGER

Foreløpig har bare ett av Boko Harams terrorangrep vært rettet mot et utenlandsk mål: selvmordsbomben mot FN-hovedkvarteret i Abuja 26. august 2011. Det er imidlertid utbredt frykt i Nigeria for at det vil komme flere slike angrep. BBC meldte i november 2011 at USAs ambassade i Nigeria advarte om at Boko Haram planla angrep på internasjonale hoteller i Abuja (BBC 2011). Terroraksjoner mot slike hoteller vil ramme utlendinger på besøk i Nigeria, men også velstående nigerianere.

4.7 UTVIKLING OVER TID MED HENSYN TIL TERRORMÅL

Gjennom hele perioden fra ytterliggående islamistisk terrorvirksomhet startet i Yobe i 2003 har nigeriansk politi vært et viktig terrormål. Væpnede aksjoner mot fengsler for å få satt fri sektmedlemmer begynte også tidlig. Hæren ble mål da myndighetene begynte å sette den inn mot Boko Haram i tillegg til politiet. Politikere og religiøse ledere i Borno har vært ofre for drap siden oktober 2010. Kirker er blitt rammet siden julaften 2010, og fra forsommeren 2011 har det vært flere angrep på utesteder som serverer alkohol. Fokuset for aksjoner ble utvidet fra oktober 2011 med terror rettet mot markeder, og stadig flere aksjoner. Fra desember 2011 har sørnigerianere vært konkrete mål for terroraksjoner også utenfor kirkebygg, og i februar 2012 ble skoler et mål for ildspåsettelse. Samme måned advarte også en talsmann for sekten at mobiltelefonselskaper kunne bli et framtidig mål for aksjoner, fordi de har bistått nigerianske sikkerhetsstyrker (Ibrahim 2012).

Vi kan dermed se en rykkvis utvidelse av forskjellige terrormål. Det gjenstår å se om flere grupper vil bli ofre for terroraksjoner, og om det vil komme flere angrep mot utlendinger i landet.

4.8 ER BOKO HARAMS TERRORAKSJONER RETTET MOT ENKELTINDIVIDER?

Basert på det tilgjengelige kildematerialet, er Landinfos klare inntrykk at Boko Harams terrorvirksomhet overveiende rettes mot bestemte grupper – nigerianske sikkerhetsstyrker, personer som ikke lever i tråd med islamsk påbud slik de tolkes av sekten og personer med opprinnelse sør i Nigeria. Terroraksjoner som er rettet mot enkeltindivider har fram til i dag bare omfattet muslimske skriftlærde og lokale politikere i delstaten Borno. Alle andre aksjoner later til å være rettet mot representanter for myndighetene eller folk som tilhører grupper Boko Haram mener lever syndig eller ikke har noen plass i Nord-Nigeria.

4.8.1 Sørnigerianere som har hatt tilhold i nord

Landinfo har ved noen tilfeller fått forespørsler fra Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda om det er kjent tilfeller av at Boko Haram har gått til aksjon mot enkeltpersoner med opprinnelse sør i landet, men som har oppholdt seg som migranter i nordområdene. Landinfo har ikke funnet noen eksempler på at enkeltpersoner med etnisk bakgrunn fra sør som har vært bosatt i Nord-Nigeria er blitt utsatt for aksjoner fra Boko Haram.

4.9 HEVNANGREP MOT NORDNIGERIANERE I SØR

Det er et trist faktum at gruppekonflikter i én del av Nigeria har en tendens til å bli utnyttet av kyniske politiske krefter i andre deler av landet, som benytter overgrep mot folk med egen regional, etnisk eller religiøs bakgrunn på en annen kant av landet som påskudd til å gå til angrep mot ”innflyttere” lokalt. Dette skjer på tross av at innflytterne lokalt nesten aldri kan kobles direkte til de opprinnelige overgrepene – i de fleste tilfeller blir de rammet utelukkende fordi de har en form for gruppetilhørighet felles med overgripere i en annen del av landet (jf. Landinfo 2011, s. 21).

Det er kjent tilfeller av angrep mot nordnigerianere bosatt sør i landet under påskudd av å hevne ofre for Boko Harams terrorvirksomhet som har rammet sørnigerianere,

som referert i en BBC-artikkel (Abubakar 2012). Boko Haram hevder på sin side at angrep mot sørnigerianere i nord er hevn for angrep mot folk med opprinnelse i nord bosatt i sør (BBC 2012).

5. NIGERIANESKE MYNDIGHETERS TILTAK MOT BOKO HARAMS TERROR

Måten nigerianske myndigheter har forholdt seg til Boko Harams terrorvirksomhet på ligner til forveksling måten konflikter andre steder i Nigeria har vært møtt. Dette gjelder for eksempel konfliktene i Niger-deltaet fra 1990-tallet fram til amnestiet i 2009, reaksjonene mot separatistbevegelsen MASSOB sørøst i landet gjennom hele 2000-tallet (se Landinfo 2012, s. 22-26) og under opptøyer mellom ”innfødte” og ”innflyttere” i ulike deler av landet etter at militærdiktaturet falt i 1998 (se Landinfo 2011, s. 21-22). Tiltakene består først og fremst av tunge operasjoner i regi av politi og militære styrker, med massearrestasjoner av personer mistenkt for å være Boko Haram-tilhengere på alle nivåer. Disse aksjonene har ofte utartet til skuddvekslinger mellom politi og militære styrker på den ene siden, og væpnede Boko Haram-tilhengere på den andre (se del 3 ovenfor).

Nigerianske myndigheter har også hentet inn ekstern hjelp. *Africa Confidential* meldte i juni 2011 at nigeriansk politi har fått bistand fra det amerikanske føderale politiet FBI i å etterforske bombeaksjonen mot politihovedkvarteret i Abuja samme måned (Africa Confidential 2011a, s. 1). Tidsskriftet har også meldt om at private sikkerhetsselskaper fra USA og europeiske land har etablert seg i Abuja for å drive rådgivning for myndighetene (Africa Confidential 2012a, s. 9), andre skal ha israelsk bakgrunn (Africa Confidential 2011c, s. 3). Det er foreløpig lite som tyder på at bistanden fra FBI og private sikkerhetsselskaper har ført til noen vesentlige endringer i strategi og tiltak fra nigerianske myndigheters side, utover iøynefallende sikkerhetstiltak som vaktstyrker og overvåkingskameraer – særlig i Abuja (Africa Confidential 2011c, s. 1).

Det andre tiltaket har vært å sette ned en presidentoppnevnt komité for å granske problemet – noe som også har vært gjort i etterkant av en rekke konflikter ulike steder i landet, men som ofte munner ut i svært få konkrete reelle endringer. (Ofte blir ikke engang sluttrapportene til disse komiteene offentliggjort, antakelig av redsel for at noen vil bli provosert av konklusjonene, og at konfliktene vil blusse opp igjen som følge av det.)

Det er bred enighet om at nigerianske myndigheters tiltak for å stoppe terrorangrepene fra Boko Haram så langt har vært lite vellykkede. To av Crisis Groups Nigeria-kommentatorer, Comfort Ero (som sitert i Wright 2012) og Kunle Amuwo (som sitert i Kudashkina 2012), påpeker begge at myndighetenes tiltak først og fremst har skjedd som en reaksjon på ulike voldshandlinger, men at styresmaktene i landet i svært liten grad er i stand til å handle proaktivt og stoppe angrep før de skjer.

Samtidig er det også vanskelig å se for seg at myndighetene skulle kunne komme Boko Haram i møte, siden de fleste av de politiske målene sekten har er urealistiske, og ikke engang har særlig oppslutning i nordområdene (se del 2.4 og 2.5 ovenfor).

En komité nedsatt av Nigerias president Goodluck Jonathan har foreslått et amnesti for Boko Haram, fulgt av et reintegreringsprogram for sektens tilhengere med økonomisk støtte til utdanning og reetablering i samfunnet, ikke ulikt det som ble gjennomført for opprørere i Niger-deltaet fra sommeren og høsten 2009. Crisis Groups Nigeria-kommentator Comfort Ero (som sitert i Wright 2012) har imidlertid liten tro på et slikt program:

I doubt very much that the amnesty program is the answer to ending Boko Haram's attacks. Further, it is an expensive program that has not brought peace to the Delta. I think it is important to emphasize that Boko Haram is distinctly different from the Niger Delta militants. Their vision and aims are very different. Boko Haram appears far more destructive, and it challenges [...] the very existence of the Nigerian state. They do not appear to be after a "sharing of wealth," as is the case with groups in the Niger Delta. They appear to be pursuing a violent Islamic ideology. However, I think it's worth saying that if the state – the Nigerian state itself – is more present to the north, if it is able to provide dividends of democracy, social benefits, and employment, the north would be less susceptible to groups like Boko Haram.

Løsningen Ero trekker opp her ville helt klart gjøre noe med de grunnleggende problemene i det nordlige Nigeria – at staten ikke er i stand til å sikre folk demokratisk innflytelse, sosial velferd eller arbeid. Utfordringen er at vanstyre, misère og manglende trygghet i hverdagen ikke på noen måte er unikt for nordområdene i landet – forholdene er slik i hele Nigeria, selv om fattigdommen sannsynligvis er størst i nord. Dermed vil en løsning som denne forutsette dyptgripende reformer av alt som heter politisk liv og statlig forvaltning i landet, for å endre på strukturer som har dominert Nigeria siden lenge før landet fikk sin selvstendighet. Andrew Strohlein, også tilknyttet Crisis Group, har møtt en rekke ulike kilder i Nigeria, som peker på ulike mulige tiltak:

The criminal side of everything claiming to be, or claimed to be, Boko Haram needs to be handled as criminal cases. This requires a non-rapacious police force and independent judiciary. Every aspect of the police needs reforming: recruitment, training and management. With the reputation of the police at rock bottom, even practical intelligence gathering within the community is extremely difficult in the absence of trust.

Other internal intelligence agencies have competent hands, apparently doing their job professionally, but they are routinely undermined by undue political interference and rampant politicisation of their data. Added to that, information sharing between security agencies seems to be limited at best, and many suspect that intelligence is often withheld or fabricated to boost agencies' claims for greater slice of the budgetary pie.

All that would be a huge set of tasks for Nigeria to overcome in its current condition. It may seem unlikely enough, but sadly, it is hardly all that is required.

To counter the recruiting potential of violent movements in Nigeria, not only Boko Haram, the country has got to address rampant corruption and pour the oil wealth into government services rather than officials' overseas bank accounts. Otherwise, the very word "state" will have no meaning at all, and

people will continue to seek other solutions to help organise their society and support their lives, with some using violence to achieve those aims (Stroehlein 2012).

Landinfo stiller seg bak Stroehleins lite optimistiske konklusjon:

The idea that Nigeria, failing its people on so many fronts and with too many looters posing as leaders, could achieve all this seems almost fanciful. The far more likely scenario is continued deterioration on all fronts and a disastrous military-first approach to the insurgency that only drives more young men to grab a gun or build a bomb.

Still, as impossible to achieve as a comprehensive good governance solution may seem, it is also by common consent here the only thing likely to work. If there is any optimism in this generally dismal picture, it is exactly this: a clearly growing consciousness that the current situation is not sustainable and that Nigeria needs some stiff medicine to address not only the symptoms of the disease like Boko Haram, but the disease of state failure itself (Stroehlein 2012).

6. REFERANSER

Skriftlige kilder

- Abubakar, Abdullahi Tasiu (2012, 13. januar). Is Nigeria on the brink after north-south clashes? *BBC*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-16544410> [lastet ned 26. mars 2012]
- Adesoji, Abimbola (2010). The Boko Haram uprising and Islamic revivalism in Nigeria. *Africa Spectrum* 45(2), s. 95-108. Tilgjengelig fra <http://hup.sub.uni-hamburg.de/giga/afsp/article/viewFile/330/330> [lastet ned 26. mars 2012]
- Adesoji, Abimbola O. (2011). Between Maitatsine and Boko Haram: Islamic fundamentalism and the response of the Nigerian state. *Africa Today* 57(4), s. 99-119.
- Africa Confidential (2009, 7. august). Nigeria: Islamists raise the stakes as they take on Yar'Adua. *Africa Confidential* 50(16), s. 1-3. [Elektronisk abonnementstjeneste]
- Africa Confidential (2011a, 24. juni). Nigeria: Boko Haram declares war. *Africa Confidential* 52(13), s. 1-2. [Elektronisk abonnementstjeneste]
- Africa Confidential (2011b, 22. juli). Nigeria: Maiduguri's terror crisis. *Africa Confidential* 52(15), s. 5. [Elektronisk abonnementstjeneste]
- Africa Confidential (2011c, 16. desember). Nigeria: The business of terror. *Africa Confidential* 52(25), s. 1-3. [Elektronisk abonnementstjeneste]
- Africa Confidential (2012a, 6. januar). Nigeria: A year of living dangerously. *Africa Confidential* 53(1), s. 9-10. [Elektronisk abonnementstjeneste]
- Africa Confidential (2012b, 3. februar). Nigeria: How terror came to Kano. *Africa Confidential* 53(3), s. 6-7. [Elektronisk abonnementstjeneste]
- Akinsuyi, Yemi (2012, 3. januar). Boko Haram asks Christians, Southerners to leave the north. *ThisDay*. Tilgjengelig via AllAfrica <http://allafrica.com/stories/201201031232.html> [lastet ned 26. mars 2012]
- Bavier, Joe & Kurzen, Bénédicte (2012, 2. januar). *Nigeria: Boko Haram 101*. Washington, DC: Pulitzer Center on Crisis Reporting. Tilgjengelig fra <http://pulitzercenter.org/reporting/nigeria-boko-haram-terrorist-group-islam-christian-church-targets-youth-military> [lastet ned 26. mars 2012]
- BBC (2011, 6. november). US warns of attacks on hotels in Nigerian capital. *BBC News*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-15613176> [lastet ned 26. mars 2012]
- BBC (2012, 11. januar). Boko Haram: Nigerian Islamist leader defends attacks. *BBC News*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-16510929> [lastet ned 26. mars 2012]
- Boyle, Joe (2009, 31. juli). Nigeria's 'Taliban' enigma. *BBC News*. Tilgjengelig fra <http://news.bbc.co.uk/2/low/africa/8172270.stm> [lastet ned 26. mars 2012]

- Bøås, Morten (2012, 27. januar). *Violent Islamic uprising in northern Nigeria: from the "Taleban" to Boko Haram II*. Oslo: Norwegian Peacebuilding Resource Centre. Tilgjengelig fra http://www.peacebuilding.no/var/ezflow_site/storage/original/application/0c1c819c5ea841680d953a65d5a78472.pdf [lastet ned 26. mars 2012]
- Campbell, John (2011, 9. september). To battle Nigeria's Boko Haram, put down your guns. *Foreign Affairs*. Tilgjengelig fra <http://www.foreignaffairs.com/articles/68249/john-campbell/to-battle-nigerias-boko-haram-put-down-your-guns?page=show> [lastet ned 26. mars 2012]
- Crisis Group (2005, 2. mars). *Understanding islamism*. Kairo/Brussel: Crisis Group. Tilgjengelig fra <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/North%20Africa/Understanding%20Islamism.pdf> [lastet ned 26. mars 2012]
- Daily Trust (2012, 21. februar). Most citizens reject Boko Haram – survey. *Daily Trust* [Lagos]. Tilgjengelig via AllAfrica <http://allafrica.com/stories/201202210821.html> [lastet ned 26. mars 2012]
- HRW (2012, 7. mars). *Nigeria: Boko Haram targeting schools*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/news/2012/03/07/nigeria-boko-haram-targeting-schools> [lastet ned 26. mars 2012]
- Ibrahim, Yahaya (2012, 13. februar). Boko Haram threaten to attack GSM providers. *Daily Trust*. Tilgjengelig via AllAfrica <http://allafrica.com/stories/201202140165.html> [lastet ned 26. mars 2012]
- IRIN News (2009a, 5. august). Nigeria: Displaced go home as calm settles over Maiduguri. *IRIN News*. Tilgjengelig fra <http://www.irinnews.org/Report.aspx?ReportId=85595> [lastet ned 26. mars 2012]
- IRIN News (2009b, 31. juli). Nigeria: Innocents “indiscriminately shot and killed”, rights groups say. *IRIN News*. Tilgjengelig fra <http://www.irinnews.org/Report.aspx?ReportId=85537> [lastet ned 26. mars 2012]
- IRIN News (2009c, 29. juli). Nigeria: Thousands flee violence in northeast. *IRIN News*. Tilgjengelig fra <http://www.irinnews.org/Report.aspx?ReportId=85486> [lastet ned 26. mars 2012]
- IRIN News (2012, 20. januar). Nigeria: Timeline of Boko Haram attacks and related violence. *IRIN News*. Tilgjengelig fra <http://www.irinnews.org/report.aspx?ReportID=94691> [lastet ned 26. mars 2012]
- Kudashkina, Yekaterina (2012, 29. januar). Boko Haram: dialogue impossible? *Voice of Russia*. Tilgjengelig fra <http://english.ruvr.ru/2012/01/28/64834540.html> [lastet ned 26. mars 2012]

- Landinfo (2011, 26. september). *Nigeria: Ulike gruppekonflikter langs religiøse skillelinjer*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/1777/1/1777_1.pdf [lastet ned 26. mars 2012]
- Landinfo (2012, 27. januar). *Nigeria: Movement for the Actualisation of the Sovereign State of Biafra (MASSOB)*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/1976/1/1976_1.pdf [lastet ned 26. mars 2012]
- Mayah, Emmanuel (2012, 16. februar). Babangida denies funding terror group. *Daily Nation*. Tilgjengelig via AllAfrica <http://allafrica.com/stories/201202161489.html> [lastet ned 26. mars 2012]
- Obioha, Emeka E. (2009). Becoming a street child in poverty ridden society: A descriptive case of Kaduna metropolis, Nigeria. *Journal of Social Sciences* 19(1), 41-49. Tilgjengelig fra <http://www.krepublishers.com/02-Journals/JSS/JSS-19-0-000-09-Web/JSS-19-1-000-09-Abst-PDF/JSS-19-1-041-2009-648-Obioha-E-E/JSS-19-1-041-2009-648-Obioha-E-E-Tt.pdf> [lastet ned 26. mars 2012]
- Ogbodo, Patience, Muhammad, Abdulsalam & Yusuf, Umar (2009, 28. juli). Bauchi mayhem spreads to Kano, Yola. *Vanguard* [Lagos]. Tilgjengelig fra <http://www.vanguardngr.com/2009/07/bauchi-mayhem-spreads-to-kano-yola> [lastet ned 26. mars 2012]
- Onuoha, Freedom C. (2012, 29. februar). *Boko Haram: Nigeria's extremist islamist sect*. Doha: Al Jazeera Centre for Studies. Tilgjengelig fra <http://studies.aljazeera.net/en/reports/2012/02/201222911305194897.htm> [lastet ned 26. mars 2012]
- Ostien, Philip & Dekker, Albert (2010). Sharia and national law in Nigeria. I: Otto, Jan Michiel (Red.), *Sharia incorporated – A comparative overview of the legal systems of twelve Muslim countries in past and present*. Leiden: Leiden University press, 553-612.
- Stroehlein, Andrew (2012, 12. mars). On the trail of Boko Haram. *The Independent*. Tilgjengelig via Crisis Group <http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/west-africa/nigeria/oped/stroehlein-nigeria-on-the-trail-of-boko-haram.aspx> [lastet ned 26. mars 2012]
- Thurston, Alex (u.å.). About. *Sahel Blog*. Tilgjengelig fra <http://sahelblog.wordpress.com/about/> [lastet ned 26. mars 2012]
- Thurston, Alex (2011a, 1. juli). A comprehensive look at the history of attacks by Nigeria's Boko Haram. *Christian Science Monitor*. Tilgjengelig fra <http://www.csmonitor.com/World/Africa/Africa-Monitor/2011/0701/A-comprehensive-look-at-the-history-of-attacks-by-Nigeria-s-Boko-Haram> [lastet ned 26. mars 2012]
- Thurston, Alex (2011b, 1. juli). (Incomplete) list of Boko Haram attacks in Nigeria. *Sahel Blog*. Tilgjengelig fra <http://sahelblog.wordpress.com/2011/07/01/incomplete-list-of-boko-haram-attacks-in-nigeria/> [lastet ned 26. mars 2012]

- Vikør, Knut S. (2006). *Islam – ei faktabok (ny og utvidet utgave)*. Oslo: Spartacus.
- Walker, Andrew (2011, 15. mars). Maiduguri: Nigeria's city of fear. *BBC News*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-12713739> [lastet ned 26. mars 2012]
- Wikipedia. *Boko alphabet* (sist endret 27. januar 2012). Tilgjengelig fra [http://en.wikipedia.org/wiki/Boko_\(alphabet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Boko_(alphabet)) [lastet ned 26. mars 2012]
- Wikipedia. *States of Nigeria* (sist endret 8. mars 2012). Tilgjengelig fra http://en.wikipedia.org/wiki/States_of_Nigeria [lastet ned 26. mars 2012]
- Wright, Ann (2012, 1. februar). Boko Haram: Interview with Dr. Comfort Ero, International Crisis Group. *Global Observatory*. Tilgjengelig fra <http://www.theglobalobservatory.org/interviews/203-on-boko-haram-interview-with-dr-comfort-ero-international-crisis-group.html> [lastet ned 26. mars 2012]

7. VEDLEGG: GJENNOMGANG AV TERRORANGREP I NIGERIA FRA DESEMBER 2003 TIL OG MED FEBRUAR 2012

Det er vanskelig å gi en helt komplett liste over terrorangrep utført av Boko Haram, siden det er en del usikkerhet rundt hvilke aksjoner sekten faktisk har ansvar for. Lista som følger er basert på to lister. Den ene er satt sammen av den amerikanske religionshistorikeren Alex Thurston (Thurston 2011b), den finnes også gjengitt i Christian Science Monitor (Thurston 2011a). Thurston skriver en omfattende blogg om religiøse og politiske forhold i Sahel-beltet (Thurston u.å.). Den andre lista er publisert av det FN-drevne nyhetsbyrået IRIN News (2012). Informasjon om angrep mellom 18. januar og 29. februar 2012 er basert på søk på "Boko Haram" i nyhetsbasen www.AllAfrica.com.¹⁵

Landinfo understreker at lista ikke kan sies å være helt komplett, men den gir like fullt et detaljert bilde av hva slags aksjoner Boko Haram står bak.

23.-31. desember 2003: Væpnede angrep på politistasjoner i Kanamma (Yobe) og Geidam (Yobe), flere politimenn drept.

Juni 2004: Angrep på fengsel i Damaturu (Yobe), flere sektmedlemmer drept av fengselsvakter.

23. september 2004: Væpnede angrep på politistasjoner i Gwoza (Borno) og Bama (Borno), fire politimenn og to sivile drept.

10. oktober 2004: Væpnet angrep mot en politikonvoi i Kala-Balge (Borno). Tolv politimenn tas til fange, og antas å være drept.

26.-31. juli 2009: Angrep på en politistasjon i Bauchi (Bauchi) starter en bred væpnet konflikt mellom Boko Haram og nigerianske myndigheter som varer i fem dager og sprer seg blant annet til Maiduguri (Borno).¹⁶

7. september 2010: Bevæpnede menn angriper et fengsel i Bauchi (Bauchi), dreper rundt fem fengselsvakter og befri mange innsatte. Flere av de innsatte er tidligere medlemmer av sekten.

6. oktober 2010: Bevæpnede menn dreper to sikkerhetsvakter utenfor boligen til en politiker i Maiduguri (Borno). Noen timer seinere dreper de Awana Ngala, lederen for det politiske partiet All Nigeria Peoples Party (ANPP).

9. oktober 2010: Bevæpnede menn dreper den muslimske skriftlærde Bashir Kashara og en av studentene hans i Maiduguri (Borno). I et annet angrep dreper bevæpnede menn en politimann i samme by.

11. oktober 2010: Ved et angrep på en politistasjon i Maiduguri (Borno) med bombe og skytevåpen blir stasjonen ødelagt og tre såret.

¹⁵ Den samler nyhetssaker publisert i en rekke afrikanske nettaviser, blant dem en rekke større nigerianske aviser som *Daily Champion*, *Daily Independent*, *Daily Trust*, *Leadership*, *ThisDay* og *Vanguard*.

¹⁶ Denne oppstanden er kortfattet men godt beskrevet i Africa Confidential 2009.

24. desember 2010: Bombeangrep på en kirke i Jos (Plateau), minst 38 drept. Boko Haram påberoper seg ansvaret for angrepet fire dager seinere, men politiet stiller seg skeptiske til at sekten står bak.

24. desember 2010: Angrep på to kirker i Maiduguri (Borno), minst seks drept.

28. desember 2010: Bevæpnede menn dreper en politimann og to andre på et sykehus i Maiduguri (Borno).

31. desember 2010: Bombeangrep mot militærkaserne i Abuja, elleve drept. Boko Haram skal ikke ha påberopt seg ansvaret.

3. januar 2011: Bevæpnede menn dreper en politimann i Maiduguri (Borno).

28. januar 2011: Bevæpnede menn dreper ANPPs guvernørkandidat Modu Fannami og åtte andre i Maiduguri (Borno).

15. februar 2011: Væpnet angrep på en kirke i Maiduguri (Borno), men det finnes ikke bekreftede meldinger om drept eller skadde.

20. februar 2011: Bevæpnede menn dreper en politimann i Maiduguri (Borno)?

23. februar 2011: Bevæpnede menn dreper en politimann i Maiduguri (Borno)?

28. februar 2011: Bevæpnede menn dreper to politimenn i Maiduguri (Borno) under et angrep på huset til en politikommandant.

2. mars 2011: Bevæpnede menn dreper to politimenn i Maiduguri (Borno).

13. mars 2011: Bevæpnede menn dreper den muslimske skriftlærde Imam Ibrahim Ahmed Abdullahi i Maiduguri (Borno).

27. mars 2011: Bevæpnede menn dreper ANPP-lederen Alhaji Modu Gana Mekanike i Maiduguri (Borno).

9. april 2011: Bomber mot flere stemmelokaler i Maiduguri (Borno), minst én drept og flere skadde.

20. april 2011: Bombeaksjon i Maiduguri (Borno), én politimann drept.

24. april 2011: Bombeaksjoner mot barer frekventert av politifolk i Maiduguri (Borno), minst tre drept.

17. mai 2011: Bevæpnede menn dreper en politimann i Maiduguri (Borno).

27. mai 2011: Parallell angrep med bomber og skytevåpen mot en politistasjon, en politikaserne og en bank i Damboa (Borno). Åtte drept, hvorav fire politimenn.

29.-30. mai 2011: Bombeangrep mot en bar i en militærkaserne i Bauchi (Bauchi), mot sivile i Zaria (Kaduna), mot et JTF-kjøretøy i Maiduguri (Borno) og en bar i Zuba (Abuja). Minst 15 drept, hvorav 13 i militærkasernen i Bauchi. Boko Haram påberoper seg ansvaret.

31. mai 2011: Bevæpnede menn dreper Abba Anas Ibn Umar Garbai, broren til Bornos *shehu*,¹⁷ i Maiduguri (Borno).

¹⁷ *Shehu* er en ledertittel brukt i det nordlige Nigeria (fra arabisk *shaykh*). I Nigeria er det en arvelig tittel som brukes av overhoder for familier av muslimske skriftlærde. Shehuene hadde stor verdslig makt i det nordlige Nigeria før kolonitida, og britiske kolonimyndigheter styrte i stor grad gjennom dem. Etter avkolonialiseringen har de ingen formell plass i statsmakten, men de har fortsatt svært stor politisk innflytelse.

6. juni 2011: Bevæpnede menn dreper den muslimske skriftlærde Ibrahim Birkuti i Biu (Borno).
7. juni 2011: Parallell angrep med bomber og skytevåpen mot én kirke og flere politistasjoner i Maiduguri (Borno). Anslagene på drepte varierer mellom minst fem og minst fjorten.
16. juni 2011: Bombeaksjon mot det nasjonale politihovedkvarteret i Abuja, Boko Haram påberoper seg ansvaret. To drepte.
20. juni 2011: Bevæpnede menn angriper en bank og en politistasjon i Kankara (Katsina). Sju drepte, hvorav fem politimenn. Politiet melder seinere at det var banditter og ikke Boko Haram som sto bak.
26. juni 2011: Angrep på en bar med bombe og skytevåpen i Maiduguri (Borno), rundt 25 drepte.
25. august 2011: Parallell angrep med bomber og skytevåpen mot to banker og to politistasjoner i Gombi (Adamawa). Minst seksten drepte, hvorav sju politimenn.
26. august 2011: Selvmordsbombe mot FN-hovedkvarteret i Abuja, 23 drepte.
1. september 2011: Skuddveksling mellom bevæpnede Boko Haram-medlemmer og militære styrker i Song (Adamawa). Ett sektmedlem drept.
4. september 2011: Bevæpnede menn dreper den muslimske skriftlærde Malam Dana i Zinnari-området i Maiduguri (Borno).
12. september 2011: Angrep med bomber og skytevåpen mot en bank og en politistasjon i Misau (Bauchi). Sju drept, hvorav fire politimenn.
13. september 2011: Bakholdsangrep mot militære styrker i Maiduguri (Borno), fire soldater skadd.
17. september 2011: Babakura Fugu, svogeren til den drepte Boko Haram-lederen Mohammed Yusuf blir skutt utenfor huset sitt i Maiduguri (Borno), to dager etter et fredsmeglingsmøte med Nigerias tidligere president Olusegun Obasanjo. Boko Haram nekter å stå bak.
1. oktober 2011: Væpnede menn dreper en slakter og assistenten hans på Baga-markedet i Maiduguri (Borno). Skuddveksling mellom Boko Haram og en militærpatrolje angrepet med bombe i Maiduguri (Borno), tre sivile drept.
3. oktober 2011: Tre sivile drept på Baga-markedet i Maiduguri (Borno).
23. oktober 2011: Væpnede angrep på en politistasjon og to banker i Saminaka (Kaduna), én politimann og én sikkerhetsvakt drept. Væpnet angrep på markedet i Katari (Kaduna), to drept.
25. oktober 2011: En politimann skutt og drept hjemme hos seg selv i Damaturu (Yobe).
29. oktober 2011: Bevæpnede menn dreper den muslimske skriftlærde Sheikh Ali Jana'a i Bulabulin Ngarnam-området i Maiduguri (Borno). Jana'a var kjent for å ha gitt informasjon om Boko Haram til politiet.
2. november 2011: En soldat på post skutt og drept utenfor hovedmarkedet i Maiduguri (Borno).

4. november 2011: Bombeangrep i Maiduguri (Borno) på kortesjen til guvernør Kashim Shettima. Selvmordsbomber mot JTF-hovedkvarteret i Maiduguri (Borno), men bare de to selvmordsbomberne mister livet. 150 drept i parallelle angrep med bomber og skytevåpen på ulike politistasjoner og bygninger som tilhører politiet i Damaturu (Yobe) og Potiskum (Yobe).

9. november 2011: Bombeangrep mot en politistasjon og kontoret til vegtrafikkmyndighetene i Maina (Borno), ingen drepte eller skadde.

26. november 2011: Parallell angrep med bomber og skytevåpen mot en rekke mål i Geidam (Yobe), hvorav seks kirker, en bar, et shoppingsenter, et rettslokale, en kommunal bygning og elleve biler. Tre politimenn og én sivil drept.

27. november 2011: En protokollansvarlig ved guvernøradministrasjonen skutt og drept av væpnede menn på motorsykkel i Borno.

4. desember 2011: Angrep med bomber og skytevåpen på to banker og bygninger som tilhører politiet i Azare (Bauchi), én soldat, én politimann og én sivil drept. Angrep på et bryllup i Maiduguri (Borno), brudgommen og én gjest drept.

7. desember 2011: Bombeangrep mot bydel befolket hovedsakelig av sørnigerianere i Kaduna (Kaduna), åtte drept.

13. desember 2011: Bombeangrep mot en militær kontrollpost i Maiduguri (Borno), med påfølgende skuddveksling mellom Boko Haram og soldater. Ti drept og tretti sårede.

17. desember 2011: Skuddveksling mellom Boko Haram-medlemmer og politi i Darmanawa (Kano), sju drept, hvorav tre politimenn. Tre Boko Haram-medlemmer dør mens de lager bomber i Maiduguri (Borno).

19. desember 2011: Ett mistenkt Boko Haram-medlem dør og to skades mens de lager bomber i Damaturu (Yobe).

22. desember 2011: Flere bombeangrep i Maiduguri (Borno), blant annet mot JTF-patruljer og én kirke, tjue drept. Angrep med bombe og skytevåpen på en bygning som tilhører politiet i Potiskum (Yobe), fire politimenn og én sivil drept. I angrep med bomber og skytevåpen flere steder i Pompomari utenfor Damaturu (Yobe) med påfølgende skuddveksling mister rundt hundre livet.

25. desember 2011: Bombeangrep mot 1. juledagsmesse i en katolsk kirke i Madalla utenfor Abuja, 42 sivile drept. Selvmordsbombeangrep mot militærkonvoi utenfor hovedkvarteret til State Security Service (SSS) i Damaturu (Yobe), tre etterretningsfolk og selvmordsbomberen drept. Angrep på kirke i Jos (Plateau) avverget, men én politimann drept.

28. desember 2011: Angrep med bombe og skytevåpen mot en bar i Mubi (Adamawa), 15 sårede.

30. desember 2011: Angrep med bomber og skytevåpen mot militær kontrollpost i Maiduguri (Borno), fire sivile på veg fra fredagsbønnen i moskeen like ved drept.

3. januar 2012: Væpnet angrep på politistasjon i Birniwa (Jigawa), én sivil tenåringsjente drept og én politimann såret.

5. januar 2012: Angrep med skytevåpen på kirke i Gombe (Gombe), seks drept og ti sårede. Væpnet angrep på hotell i Mubi (Adamawa), fem drept.

6. januar 2012: Angrep med skytevåpen på kirke i Yola (Adamawa), åtte drept. Angrep på etterlatte sørgende etter hotellangrepet dagen før i Mubi (Adamawa), sytten drept.
7. januar 2012: Væpnet angrep på kortspillere i Biu (Borno), tre drept og sju såret.
9. januar 2012: Etterretningsagent og en sivil kamerat av ham drept i det de går ut av en moské i Biu (Borno).
10. januar 2012: Væpnet angrep på bar i Damaturu (Yobe), åtte drept, hvorav ei tenåringsjente og fem politimenn.
11. januar 2012: Fire menn med opprinnelse sør i Nigeria blir drept i det de stopper for å fylle bensin i Potiskum (Yobe). De fire hadde bestemt seg for å forlate Nord-Nigeria og reise hjem til den sørøstlige delen av landet.
13. januar 2012: Parallell angrep på to barer, én i Yola (Adamawa) og én i Gombe (Gombe), fire drept, hvorav én politimann, og to sårede.
17. januar 2012: Væpnet angrep på militær kontrollpost i Maiduguri (Borno), to soldater og fire Boko Haram-medlemmer drept.
20. januar 2012: En serie større bombeangrep mot politistasjoner og offentlige bygninger i Kano (Kano), minst 185 drept.
23. januar 2012: Bombeangrep mot politikontrollpost i Sheka i Kano (Kano).
24. januar 2012: Bombeangrep mot politistasjon i Kano (Kano).
6. februar 2012: Angrep med bomber og skytevåpen mot politistasjon i Kano (Kano), og en serie eksplosjoner i markedsdistriktet i Maiduguri (Borno).
7. februar 2012: Selvmordsbombe mot militærkaserne i Kaduna (Kaduna), bare attentatmannen døde.
12. februar 2012: Skuddveksling mellom soldater og Boko Haram i Maiduguri (Borno). Både hæren og Boko Haram hevder å ha drept tolv av motparten.
14. februar 2012: En politimann dør under forsøket på å demontere en bombe i Kaduna (Kaduna). Ingen har tatt på seg ansvaret for bomben.
15. februar 2012: Væpnet angrep på fengselet i Koton-Karfe (Kogi), 119 innsatte sluppet fri, hvorav sju medlemmer av Boko Haram.
16. februar 2012: Skuddveksling mellom soldater og Boko Haram i Maiduguri (Borno).
19. februar 2012: En statlig tjenestemann blir skutt og drept utenfor huset sitt i Geidam (Yobe). En imam skutt og drept hjemme hos seg selv i Konduga (Borno).
20. februar 2012: Angrep med bomber mot et marked i Maiduguri (Borno), åtte Boko Haram-tilhengere og minst tolv sivile døde i skuddveksling mellom Boko Haram og sikkerhetsstyrker.
20. februar-6. mars 2012: Minst et titalls barne- og ungdomsskoler satt i brann nattetid i Maiduguri (Borno), overveiende statlige, men også minst én privat.
22. februar 2012: Væpnede menn kaster bomber mot militære styrker tidlig om morgenen under portforbud i Kano (Kano), fulgt av skuddveksling.

23. februar 2012: Bevæpnede menn på motorsykkkel dreper to politimenn i Kano (Kano). To politimenn drept i et lignende angrep i Minna (Niger).

24. februar 2012: Fem døde i et væpnet angrep utenfor en moské i Kumbotso (Kano). Minst fire sivile døde og flere sårede politifolk i et angrep med bomber og skytevåpen mot et fengsel i Gombe (Gombe).

26. februar 2012: Selvmordsangrep med bilbombe mot en kirke i Jos (Plateau). Minst seks døde og femti ble alvorlig skadd i angrepet, som førte til opptøyer hvor det er rapportert om at lokale kristne ungdommer gikk til hevnangrep mot og drepte minst åtte muslimer. Videre ble flere butikker drevet av muslimer stukket i brann. Angrep med skytevåpen og bomber mot politistasjon i Madagali (Adamawa), tre politimenn drept.

27. februar 2012: Væpnet angrep og ildspåsettelse på en bank og en politistasjon i Jama'are (Bauchi), tre politimenn døde.